

ТАРМЛАДН

ХУМОРИСТИЧНО-САТИРИЧАН ЛИСТ.

Број 18.

Новом Саду, 25. септембра 1908.

Год. II.

Прави патријарх

Његова Екселенција Лунијан Богдановић.

И
В
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А
Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

Моја песма.

Још у груд'ма срце клонуло ми није:
Душа ми је снажна. Залуд тешке муке
О, свикла је она тешки бој да бије,
Жилаве и чврете још су моје руке.

Ја задршћем само када из далека
Чујем јаук оне гомиле што страда, —
Потреса ме туна од ланаца звека...
Ал' верујем ипак: дан ће доћи када

Загрмеће поклич тол'ких милиона,
И к'о тресак грома попуцаће ланци!
И тај глас ће бити к'о звук тучног звона
Што на буну зове. Дубраве и кланци

Одјекнуће једном песмом величајном,
Песмом што мирише на крв и слободу;
И нови ће дани тад у руху сјајном
Синут' јадном целом потлаченом роду.

И моја ће песма тада друга бити:
Грмеће ко снажан глас убојне трубе,
У један ће с акорд с ратном хуком слити,
Биће одјек оних што слободу љубе.

Тад ће песник грмит' гласом силног Бога
И одјек ће бити целог поколења, —
Заборавив своја сва страдања многа
Гинуће, да другом потражи спасења.

Дотле песмо моја певај сетним звуком
Патњу, јад и боле прегажених људи,
Њина мрка лица, као меком руком
Милуј топлом речи и чувај од студи.

Певај љубав жарку, чежњу, слатке снове,
И стрпљиво чекај на мекавим груд'ма
Да нас тучно звоно у борбу позове,
У крваву борбу са ропством и људ'ма.

Милутин Јовановић.

Дипломатска полиција.

Једног пијаног прати гајдаш кроз дунавску
улицу, који се ужасно дере.

Полицајац излази пред њега, заустави га
са речима:

— Хеј ви, знате да је улицом забрањено
свирати и певати?

У исти мах појави се из променаде једна
руља мушких и женских која иде из бербе уз
ужасну цику, дреку и певање.

— А како они? — запитаће опоменути
полицајац.

Полицајац у врло важној позитури озбиљно
одговара:

— Ни они нећеду дуго! Стармлади.

Метаморфоза.

„Застава“. Народ ће да бира патријарха.
Алмажани, либерали, самостали, клерикали и
друга различија не престају клеветати ради-
калну странку да ће она тобоже гласати на
владиног кандидата Лукијана. Ко познаје несе-
бичност радикалне странке, која је увек о ва-
роду с народом ишла, мора се згадити на ту
измишљотину. Али све једно за дан два је са-
бор и онда ће утерати у лаж сва та различија,
јер ће народ рећи своју.

Корак у натраг.

Дубоко поклоненије Векерлу.

„Застава“. Народна радикална странка
изабрала народног мишеника Гаврила Змејано-
вића. Народ одушевљен.

Само телија и различија покуњени. Ради-
кална странка осветлала образ

Корак у натраг.

Дубоко поклоненије Векерлу.

„Застава“ Услед клевете „Србобрана“
и „Браника“ није народни мишеник потврђен за
патријарха. Наши прваци отпутовали у Пешту.

Дубоко поклоненије и поч у руку Векерлу.

„Застава“. Народ ће бирати кроз који
дан патријарха. Кога видићете Народна права
морају се поштовати, ма колико нам озго пору-
чивали и наметали свога кандидата. Радикална
странка није и неће бити издајица свога рода
Живи били на видели!

Дубок поклон Векерлу и љубљење у чизму.

„Застава“. Опет је осветлила образ ра-
дикална странка и изабрала народног Шевића.
Али хвала Богу он је захвалио. Шта сад?

Видићете. Толико стоји:

Векерловог Лукијана никад.

Опет јурњава у Пешту љубљење где се не
љуби

Пауза...

— Марш!

*

„Застава“. Брзојав. Карловци. Данас
изабран за патријарха већином гласова Лукијан
Богдановић (Ништа више за телиће).

Народ пита брзојавно које изабрао патри-
јарха Лукијана? И где је била радикална стран-
ка кад су алмажани клерикали либерали и само-
ствали могли изабрати Векерловог кандидата Лу-
кијана?

„Застава“. Одговара телићима:
Време је изабрало!

Деца.

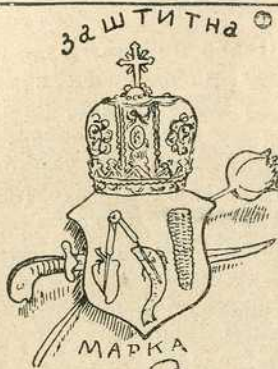
Учитељ пита цео I. разред: Ко зна
да каже што је то мађарски ђр? Већина подигла
прете а међу њима и неми Сава.

Учитељ: Но Сава, шта је то ђр.

Сава: Мо... о. о. о. и. и. и. у. у. у. ка. *)

Миладинка.

*) Кобасица. Пр. Ур. „Ст.“

Његова Свјатост Гаврило Змејановић, радикалски „пакрачки“ патријарх.

Радикали решили шајкашхо ритско пишање.

Шајкаш (прилази посланику Мушици): Јел'те господине, шта ће бити с тим нашим ритом?

Др. Мушица: То је решено већ. Добићете.

Жандар: Тако је. Сваки од вас који тражи рит, добиће по један ланац!

Чока М.ша Чурушки.

Разлог.

Један бирач (озго с галерије): Дакле, Лукијана изабрасте?

Радикалски посланик: То је наше убеђење!

Један бирач (с галерије): На шта то нисте одмах први дан учинили?

Радикалски посланик: За то што нам се не исплати за један да у Карловце долазити.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS

Лепо име.

Мали Милан дошао први пут у школу. Учитељ запиткује децу час ово, час оно, па ће случајно запитати и Милана:

— Но Милане, како је име твојој матери?

— Матора вештица, каже баба, — избаци Милан.

Миладинка.

БОСАНЧИЦЕ.

Отаџбини.

О, гола брда, голо камење
 О мрачне горе небом љубљене
 О, земљо света мојих очева, —
 Витешке крви, свијетла образа
 Зашто си тако тужна, жалосна?
 Зашто ти чело облак покрига
 И тешки терет груди салама
 Кад увијек бјеше чила весела? —
 И онда, кад те бичем шибаху
 Тирани бијесни дивље Азије,
 Подижућ' горди поглед Европи,
 Ти бјеше сјајна, дивна, заносна,
 Ко благо чело вјечног Генија
 Када на крсту бјеше прикован,
 Сажаљевајући ријечи клевете
 На орамоћеву свету истину!...
 О земљо моја!
 Гдје су ти оне црте божанске
 На челу твоме што не сијаху,
 На коме бјеху ријечи писане
 „Борба“, „Слобода“!? Гдје су?
 И гдје су гусле, што су звуцима,
 Из мрачна гроба, тебе дизале
 Синове твоје гријућ' огњима —
 Божанском силом — свете љубави,
 За спас и борбу? О, гдје су, гдје су?...
 Или си, можда, духом клонула
 Под тешким јармом дугог сужанства?
 Ал не?...
 Необориво је крило генија,
 Што кроз ноћ, водећ' народ болова,
 Мука и патње, тражи путање
 У неразбијеној тмини борења!
 Несавладљива је света зами б
 Великог Војда, с чијим ријечима
 Једини израз грмну народа!...

 Па ипак ти си једна, жалосна
 О мајко моја!... Твоје планине
 Туже и плачу. На изворима
 Кукају виле, очајно, болно...
 И моје сузе падају, ево,
 На срушен олтар твога уздања,
 Јер боли сина, боли у срцу
 Кад мајку своју види жалосну.

† Јанов Шантић.

Зембиљ.

Асли, откако Швабо проврће Иван-планину, нема код нас ни оних досадашњих зима и пометенија Ево која су доба године, па још увијек море се без ђурка и зимског капута. Додуше јутром мало зазими, и жива на термометрима спусти се до два града испод нуле (по новом календару); али како је то чудо, кад данас испод нуле стоји морал наше неке журналистике; па испод нуле стоји и љубав наших куфераша и куферашица према овоме ојађеном топраку земље; па ефендиси бенум, испод нуле стоји карактер босанско херцеговачких мехкиша и прдектера. Једино што испод нуле не стоје акције наших анексијаша — оне стоје испод турског пет И наш „Воћ еф-њак“ не стоји испод нуле, него наш „Воћ е-њак“ стоји испод нуле (хрватски речено) и њаче.

А лијепо је на овој љепоти прошетати по Сарајеву, оживило ко о каквом великом году. Мени мигнуло, да ми је мало изаћи, да са свијетом коју проегленишем и да накупим материјала за „Зембиља“, да купим једне fine и елангантне тезгере и дадем се извијети, ко какав кинески господин мандарин.

Ах тога зевка и љепоте по Сарајеву, то се не да описати. Зато вам нећу ни описивати, него ћу само узембиљити.

Прво пођосмо испред „Дирекције бос. херц. жељезница“, па мало застанем и упитам се љуцки:

— Добар дан фрау Дирекција! Ви геџ куфер?

Она зајорламила па ни „бонди“, тек у једна доба превали преко зуба:

— Никс ферште, са ајнхајмише немам посла.

— Видим и ја госпоја, да ти са хајхајмише немаш посла, немала хљеба јести... Ристијант госпоја, вемам кад, одоше ми коњи.

Пођемо даље и дођосмо до Земаљске Владе. Лијепа кућа, красна кућа, красна кућа. Што но реко онај лули Мато: „Лице цркве, а бисних свитаца, да се пушта Бога намолимо!“ Хајде, мислим кад је овако узгред, да се и ја увратим и да се штогод замолим.

— Помоз Бог госпоја Владо, како сте свиколици?

— Бог ти помого, ђутуруме!

— Дошо сам госпоја испред народа. Народ тебе јесте поздравно, да му се осладило давати порезе и дације и лијепо те моли, да уведеш порез на ваздух, јер је сафи алаванта дисати дабе ову божију хаву, а не плаћати ва њу никакве — арине ни — марине.

— Е, сједи ђутуруме, кад тако лијепо егленеш, да попијемо по једну каву.

— Хвала, хвала госпоја, не куланишем ерарне кахве, не да ми доктор. Него збогом остајте, и селам ћете господину Дуустушу по двалесет и двије хиљаде пута, словом 24.000.

Вас махт ди устав!

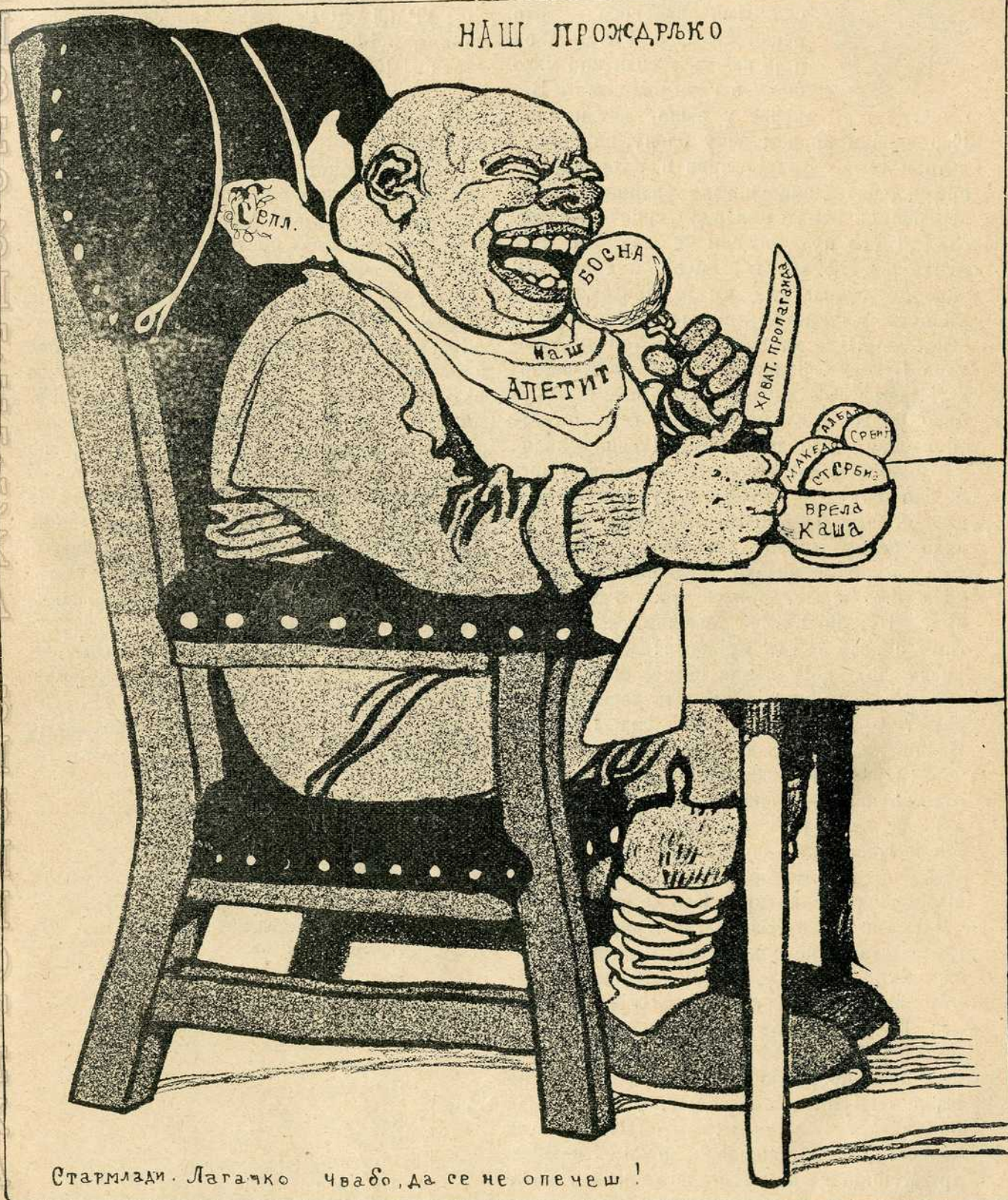
Унд ди анексија — биће гужве?

ц.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

АНЕКСИЈА.

НАШ ПРОЖДРЉКО

Стармлади. Лагачко чвадо, да се не опечеш!

Аћим Толмачев,

тумачи басне.

Нисам ни ја цокулу сисао. Има овде соса — што рекао др. С с. Разумем се и ја ваљда у политици мало боље него и радикали и Векерле у нашој аутономији.

Ево да вам причам неку басну, па просудите и сами. Кад је први пут лисица сусрела лава а она се тако уплашила да је све реп по земљи вукла а „срце“ јако стисла. Други пут уплаши се, али већ није вукла реп по земљи. Трећи пут се већ тако окуражила, да му је приступила и учинила познанство те склопила пријатељство! — Шта да вам кажем тандара мандара Векерле, радикали и избор патријарха. Кажем вам да знам и ја шта је то узбрдо, мало боље него наша тета, шта је то клопка. Ево да чујете: Лисица упадне у бунар и стане арлукати. У то исто време, по случају пролазећи туд, вук чује глас и вику из бунара, погледа унутра и види бедну лисицу, готову утопити се, која га почне молити и закљичати да похита што брже, донесе уже и да је извуче. Вук обећа све то учинити, но при тому запита је да му каже: како је ту упала она, коју иначе свако почитује за хитру зверку и која се не да ласно преварити? — Уже! Уже! викне она. Помагај! Видиш да ми није до дангубе и до разговора! Прво ме извади па онда ме питај што год хоћеш! — Тандара мандара, Аустрија и њена жељезница у Санцаку, или Ерентал и Изволски. — Има овде памети! Разумем се ја мало боље у политици него др. Мушица у адвокатури. Ево да вам причам: „Магарац опази Езопа где хода по пољу, гледа шта животиња чини и отуда саставља своје басне и даје их људима за науку, приступи и рече му: „Чујеш ли Езопе! Ти често мене у твојим баснама спомињеш; барем напиши да сам и ја кадгод што паметно рекао и учинио!“ На то му Езоп, смејући се, одговори: „Онда бих ја био магарац, а не ти!“ — Шта да вам кажем? Тандара мандара др. Малешевић и др. Мушички, ком Езоп Малешевић неће никад у „Бранику“ да призна, да добро води манастирску парницу.

Позив на претплату.

Овим бројем се навршује III. четврт, те отварамо претплату на IV. четврт „СТАРМЛАДОГ“, малог али слободног сатирика, који никоме не пегла, нити стоји у служби Кошутевој, Рауховој, нити ичијој него о свом руву и круву, не обазирајући се ни на кога — свакоме креше по заслуги.

За то и опет молимо г. г. претплатнике, да нам пошаљу дужну претплату путем послате им повчане упутнице, јер „Стармладом“ је једино претплата извор живота. То су његове јасле.

А ону учтиву г. г., која нам још од лањске године дугује, пр-дали смо адвокату као што ћемо предати и све остале који су три четврти године лист читали, и сад, кад је дошао ред на плаћање покушавају да враћањем листа одуже претплату. Но превариће се у рачуну. Куријално решење гласи, да свако ко је лист примио мора га платити, без обзира да ли га је поручио или није. А држимо да нам неће бити тешко доказати помоћу поштанског звања, да су та фина господа која су толико учтива да после три четврти године мукте читања — истом сада кад су добили опомену да плате — лист примали, чичали и сад га враћају. Али платиће они, још како ће платити

Уредништво и администрација
„Стармладог“.

ИЗ УБЕЂЕЊА.

Реч се чула сред сабора:
„Гласали смо за Габора,
Народно је уверење,
Наше странке убеђење!“
Ал' нито несреће,
Векерле га неће.

И за врл' кратко време,
Опет наше убеђење:
„Изгласасмо Митрофана,
Чик' нек' њему нађу мана!“
Али нито јаде, —
Он остав' у даде.

Кад се мења, нек се мења
Ми е држимо убеђења:
„Векерлове нисмо луде,
Нек патријарх Лука буде!
И за ово кратко време.
Трипут бисмо убеђење!“

УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА

ЛИСТАН.

„Смем ли молити мало ватре?“

Меморандум оних који дају ватре сасвим неизнаним људима, заједно с објасном о учтивости и неуљудности — које се том приликом дешавају.

Славни суде! Нема сумње да сам ја несрећан човек што имам примамљиво љубазно и гостољубиво лице, у колико сам приметно да људи, који су за ватром за своју цигару престо горели, пролазили поред три четир особе с цигаром у устима да се управо испред мене испрече на путу уз фразу: „Смем ли молити ватре?“ Ја сам по природи добродушан човек, и радо сам сваком човеку на услузи, али изгледа ми да ме нека зла коб гони, да баш ја морам свом свету давати ватре. Почевши од оних балаваца који запрденцају цигаретлу у уста и зауставе вас на улици и дрско као с неким правом испрече се, управо раскораче се пред вас и веле: „Смем ли молити мало ватре“, готов да вам довикне ако би га одбили — печалну реч „мазгов“. Ја бих волио да знам какви све осећаји сналазе пушача кад га непознати на улици освоји са „смем ли молити ватре“ и кад му он добродушно преда своју цигару, и у следећем тренутку овај догађај посматра: Пре свега је згњечи међу претима тик до ватре, тако да јој све лете варнице и мислите сад ће јој дроб испасти, а уз то се сав љубазан извињује: „Не иде друкчије; цигара гори изнутра...“, јест, данас се пуше шкандалозно хрђаве цигаре! Уз то зостављену цигару с таким бесом урије у своју да мислите сад ће се на фронци распасти. Ми... ми... п... п... п! — вуче дим, свом свагом, свеудиљ вашу цигару о своју тарући и окрећајући је, да мислите да се већ и од самог трења мора ужећи и жеравица појавити. Али не иде. Опет је мало пречарака са својом цигаром, тако да ваша цигара полако почиње добивати облик печурке. Изгледа да се и цигара усидила због таког грубог опхођења с њоме, те само пушта дим који смрди, дочим на његовој цигари се до душе види како је са стране нека жеравица дохватила, али поред свег тог остаје хладна, без ватре. Непознати онда прекине, и почне загледати вашу цигару са свију страна и вели:

„Опростите, господине, али утрапили су вам неку баговачу. Како можете то ђубре пушити? Требали би да видите, дали нема у њој женске косе, коњезог струка, хозентрегера или подвезница (штрупшпандле)... Боже мој човек се мора радовати да му се није што отровно у цигару завукло. Ја се бојим да ћу једанпут бубу швабу или чак жабца у цигари наћи, тако неће да гору те цигаре. Али почнимо из нова!“

Онда поновљено ужљеби и дубоко урије своју цигару у вашу унутра, да би дошао до жељене жеравице и ватре, која се чак остраг у цигари налази, па ма се ваша цигара и распапа. На

један пут застане, ухвати вас за крогн од ка пута и повикне: „Брзо, брзо, журите се!“

— Шта је? уцитате преплашени.

— Брзо, вуците у вашу цигару, иначе ће се угасити па ћемо обоје стајати к'о неко на брегу.

— Ми... ми... ми... п... п... пп!

— Ми... ми... ми... п... п... пп!

— Пуј, врагу!

— Дозволите, то је...

Опростите, нисам тако мислио, али ви сте ми сав пепео у очи одували...

— Их, сад опет почиње киша да пада! Молим вас будете тако добри, да уђемо овде под капију, иначе већу до сутра изјутра доћи до ватре Јел' те ви ћете дозволити да мало прогњечим вашу цигару? Ви ћете је и тако после бацити... Пф... знао сам да ће тако бити. угасила се... а није ни чудо... ди ћеш ти да ти свако ђубре гори.

Пошто су ове цигаре биле? Ваљда три крајцаре пар? Губа „Е“ за крајцару две... Хе, хе, хе. Не преостаје нам друго, него морамо обоје прећи у трафикачу и заискати ватре. Како ви немате времена? А шта ја тек да рекнем који сам због наших хрђавих цигара толко времена продангубио. Други би тражио да му платите дангубу. Слу а сам покорај!

Ето, тако ми се чешће пута дешавало славити суд.

Циљ овога меморандума би био да се то питање реши, да се регулише питање о пушачима који ватре ишту и ватре дају. А тако исто реши и питање о поступку кад се туђину повери у руку и иначе слабе ерарске цигаре

С поштовањем
Пуша Пушић.

Из Ђирићевог позоришта.

Стармлади: Како вам се допада игра Ђирићевих чланова?

Др. Трифковић: Добро. Лепо игра гђа Ђирићка природно игра Барјактаровић, а упадљив таленат је г. Ђокић. Само је ужасно мршав.

Стармлади: Па за то је лако. Ангажујте га за члана срп. нар. позоришта — па ће одмах од рада — трбух пуштити.

Репертоар Ђирићевог позоришта:

Данас у четвртак: „Јединствени муж“. Комедија у 3 чина с француског. У суботу „Радости свога дома“. Шала с француског. У недељу „Коштан“. Награђени комад из живота Срба из новоослобођењених крајева, с певањем.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Календари за 1909. годину.

ГОТОВИ су и разошиљу се КАЛЕНДАРИ:

српски народни велики илустровани календар

СВ. САВА и календар ГРАНИЧАР

Цена 1 ком. 1 Круна.

Цена 1 ком. 50 пот.

Препродавци добијају **ВЕЋИ ОД НАЈВЕЋЕГ попушта.**

Поруџбине се шаљу Првој срп. творници искључиво свих срп. прав. црквених утвари

ЛУКЕ К. АЛЕКСИЈЕВИЋА, НОВИ САД — UJVIDÉK (Hungaria)

Велики илустровани ценовник свих црквених утвари шаље се на захтевање бадава.

ПОГРЕБНО ПОДУЗЕЋЕ

и стовариште надгробних споменика

ПАЈЕ МАРКОВИЋА у Н. САДУ

у средини дунавске улице, телефон број 168.

Филијала: погребно подuzeће „Конкордија“ пређе Ђуре Стојковића, Ђурчинска улица број 15. Држи вазда огроман избор сваковрених камених надгробних споменика. Натписе изрезује најсавршеније, а позлата дупла и дуготрајна. Велики изор мртв. сандука, венаца, покрова и целокупне опреме за погреб. Цене строго солидне а послуга најтачнија. 9—24

Електричан биоскоп

ИЗА ЗГРАДЕ ЗВАЊА КР. СУДБЕН. СТОЛА

Дневно две представе са обаљеним ценама.

I. место. 70 фил. II. место 50 фил. III. место 40 фил. IV. место 30 фил. деца и војници 20 фил. плаћају.

Улазнице у по ц не могу се добити у овим радњама: Маријански и Холфелд, трафика „Фортуна“, трафика у Мајеровом киоску, код Игњата Урбана и Оскара Прзибиловског.

Многоструко одликована

Постоји од 1860. године.

ФАБРИКА НАМЕШТАЈА И СТОВАРИШТЕ

НАСЛЕДНИКА НИКОЛЕ ДУСИНГА

170 15—52

у Новом Саду

Ханска улица бр. I. преко пута од српске основне нар. школе

препоручује своје велико, богато сортирано стовариште намештаја за спаваће собе и трапезарије, као и свију врста тапецираних гарнитура за салоне у сваком стилу по јефтиним ценама.

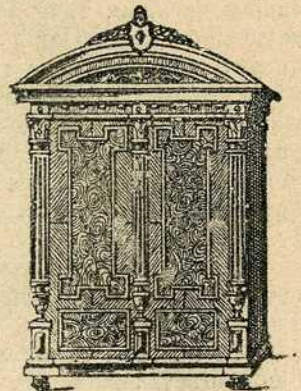
Даље: шифонера, кревета, столова, ноћних и за умивање, орманчића, креденца, дивана, огледала, мадраца, столица.

СЛИКА,

у тамној и политираној изради а солидној калквоћи и са врло јефтиним ценама.

Избор у Филимова, простирачима у завесама.

Препоручујемо нашу нову уређену радионцу са машинским радом, за израду свију врста намештаја по жељи.

Солидна Послуга! — Јефтине цене! (О солидној Послуги најбоље референције).

Цена је листу: на годину К 8, на 1/2 године К 4, на 1/4 године К 2.

„Стармлади“ излази 1. и 16-ог сваког месеца. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармладог“ у Нови Сад (Ujvidék), Дунавска улица број 10.

УРЕЂУЈЕ: СТАРМЛАДИ.

(Поједини број 30 пот.)

Одговорни уредник: Петар Крстоношић.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА